

<https://doi.org/10.59849/2313-5204.2023.1.125>

TÜRKOLÖGİYANIN KLASSİKLƏRİ
КЛАССИКИ ТУРКОЛОГИИ
CLASSICS OF TURKOLOGY

*NURAY TAMİR (Türkiye)**

TÜRKOLÖJİ'NİN KARA KAM'I:
PROF.DR. AHMET BİCAN ERCİLASUN

Özet

Türk dili, Türk kültürü, Türk tarihine ait pek çok değerli çalışmaya imza atan ve bu yıl 80. yaşını kutladığımız Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN, yazdığı otuzdan fazla kitabı, çok sayıda makaleleri, editörlüğünü yaptığı eserler ve yetiştirdiği değerli Türkologlar ile Türkiye Türkolojisi'nde bir ekol oluşturmuştur. Onun bu başarılı çalışmaları, kendisinin sadece Türkiye'de değil, Türk Dünyası ile birlikte pek çok ülkede tanınmasını sağlamıştır. Bu kıymetli çalışmaları, ilk olarak mesleğini başarıyla ifa etmek ve ikinci olarak da Türklüğe hizmet amacıyla meydana getirdiğini dile getiren Ercilasun, Türkoloji alanında çalışanlara desteğini sürdürmekte ve onlara yol göstermektedir. Ercilasun ekolüne mensup olan araştırmacılar Türk Dünyası'nı tüm yönleriyle incelemişler ve araştırmaları ile tarihî ve çağdaş Türk lehçeleri literatürünü zenginleştirmişlerdir. Ercilasun, sadece çalışmaları ile değil, bu alanda açtığı ve yönettiği birden fazla bölüm ve Türk Dil Kurumu Başkanı olarak yaptığı idarecilik faaliyetleri ile Türkoloji alanına büyük katkılar sağlamıştır. Bunlara ek olarak uzun yıllar yönetim kurulunda yer aldığı Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Başkanlığını 28 Mayıs 2021 tarihinden beridir yürütmektedir.

Bu çalışmada öncelikle Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN'un hayatı üzerinde kısaca durulacak ve Nisan 2023 tarihi itibarıyla yayımladığı ve hazırlamakta olduğu çalışmaların güncel durumundan bahsedilecektir. Yaptırdığı yüksek lisans ve doktora tezleri ile birlikte Ercilasun'un hayatına dair hazırlanan eserler gösterilecek ve bu alanda çalışanlara verdiği tavsiyeler ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Türkoloji, Ahmet Bican ERCİLASUN, Türk Dili.*

2023 yılı Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. yılıdır ve bu önemli tarihte Türkoloji'ye ve Türk Dünyası'na büyük katkıları olan Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN'un 80. yaşını kutlamaktayız. Bu özel yılda, kendisinin hayatı, eserleri, yaptırdığı tezler ve onunla ilgili hazırlanan eserlerden bahsetmek ve böylelikle

* Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Arş.Gör.Dr.
E-mail: nuray.tamir@hbv.edu.tr

Türkoloji alanına yapmış olduğu sayısız katkıları yazıya geçirmek amacıyla bu çalışma hazırlanmıştır.

Türk dili, Türk kültürü, Türk tarihi ve Türk Dünyası üzerine Ercilasun'un bizzat hazırladığı kitap ve makaleler yanında, öğrencilerini yönlendirerek üzerinde çalıştırdığı pek çok değerli yayın bulunmaktadır. Türkoloji alanındaki eksiklikleri güncel olarak takip eden, bunlar üzerine çalışmaları teşvik eden Ercilasun, hazırlamakta olduğu yeni eserleri ile de bu alanda yolun başında olanlara örnek teşkil etmeye devam etmektedir.

Hayatı**

Türkoloji alanında dünyaca ünlü olan “Türk Dili Âlimi” Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun, 8 Şubat 1943 tarihinde İzmir'in İkiçeşmelik semtinde dünyaya gelir. Babası 1912 yılında Kıbrıs'ın Büyükkonuk Köyü'nde diğer adıyla Komikebir'de doğan Mehmet Ercilasun'dur. Annesi 1914 yılında Kastamonu'nun Devrekâni İlçesi'nin Seydiler Nahiyesi'ne bağlı Demirciozü Köyü'nde doğan Cemile Ercilasun'dur. Babası 1933 yılında Kıbrıs'tan Türkiye'ye göçer ve 1937 yılında da Cemile Gültekin ile İzmir'de evlenir. Aileye 1938 yılında Yüksel isimli kızları, 1943 yılında ise Ahmet Bican isimli oğulları katılır. 1946 yılında ailede Mehmet Bey'in babasının ölümü etkili olur ve Kıbrıs'a taşınırlar. 1951 yazına kadar devam eden Kıbrıs yılları Ahmet Bican Ercilasun'un çocukluk hatıralarını şekillendirir.

Ahmet Bican Ercilasun ilkokula 1949 yılında Kıbrıs'ta Büyükkonuk Köyü'nde başlar. İlk hafta okula gidemese de annesinin gayreti ile evde iken okumayı öğrenir. 1951 yılı Ercilasun ailesi için İzmir'e dönüş yılıdır ve bu yıl aileye Mustafa Ercilasun katılır.

Ahmet Bican Ercilasun, İzmir'de eğitimine Topaltı İlkokulu'nda başlar. İlkokulda iken eski harfleri de annesinden öğrenir. Ortaokula ise babasının isteği üzerine İzmir İmam-Hatip Okulu'nda devam eder (1955-1962). Eğitim hayatı boyunca ortaokul ve lisede Fransızca, Arapça ve Farsça dersleri alır. Okul ve Konak semti arasındaki halk kütüphanesi Ahmet Bican Ercilasun'un kitap okuma alışkanlığını pekiştirir. Okul çıkışlarında birer saat uğramasıyla “İki Çocuğun Devriâlemi” adlı on ciltlik bir çocuk kitabını bitirir.

Lisede ikinci sınıftayken, Ankara İlahiyat Fakültesi'ni yeni bitiren Mehmet Emin Güner, Farsça derslerine girmeye başlar. Ahmet Bican Ercilasun'a okuması için Nihâl Atsız'ın makalelerinin toplandığı “Türk Ülküsü” adlı kitabı getirir. Bu kitabı okumasıyla Atsız'ın üslubundan etkilenir ve onu kendi mizacına yakın bulur. Böylelikle Türkçülük ülküsüne bağlanır. 1961 yılında İzmir'de Türk Ocağı'nın açılmasıyla burada, Başkan Kemal Fedai Coşkuner ve diğer milliyetçi büyükleri Hüsamettin Gülcür, Mesut Kahratlı, Ruhi Cebeci, Özer Hiçyılmaz, İsmail Hakkı Acar gibi isimlerin yer aldığı sohbetlere, seminerlere ve tartışmalara katılarak kendisini yetiştirir. Ayrıca seminerlerde tuttuğu notlarından oluşan ilk yazısı da Hürsöz

** Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN'un *Hayatı* ile ilgili kısım, “Türk Kültürüne Hizmet Edenler Belgeseli-I Prof. Dr. Ahmet B. ERCİLASUN” adlı belgesel için yazar tarafından hazırlanan senaryo metninin gözden geçirilerek geliştirilmiş ve güncellenmiş biçimidir.

Gazetesi'nde ve diğer yazıları da o yıllarda Hasan Oraltay'ın yayımladığı Büyük Türkeli Dergisi'nde yayımlanır.

Lise fark imtihanını Edremit Lisesi'nde verir ve 1963 yılında liseden mezun olarak İstanbul Üniversitesi'nin Hukuk, İktisat ve Edebiyat Fakülteleri imtihanlarını kazanır. Bunlardan Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü seçer. Lise yıllarında kitaplarından etkilendiği ve hayatında önemli yere sahip olan Hüseyin Nihâl Atsız'la 1963 yılında tanışma fırsatı bulur.

Üniversitede Türkoloji alanının duayenleri sayılabilecek, değerli hocalardan ders alır. Reşid Rahmeti Arat, Ahmet Caferoğlu, Muharrem Ergin, Mehmet Kaplan, Ali Nihat Tarlan, Ömer Faruk Akün, Ali Fehmi Karamanlıoğlu, Faruk Kadri Timurtaş, Sadettin Buluç, Kemal Eraslan, Necmettin Hacıeminoğlu, Abdülkadir Karahan, Fahir İz, Mehmet Çavuşoğlu, Birol Emil, İnci Enginün, Günay Kut bu isimlerdendir (Ersoy, 2008: 21-22). Bu hocalardan üçü, Ahmet Caferoğlu, Ali Nihat Tarlan ve Muharrem Ergin Azerbaycan kökenlidir. Ercilasun, Caferoğlu'ndan Türk kavimlerini ve Azerbaycan halk şairlerini, Tarlan'dan başta Fuzuli olmak üzere klasik şairlerimizin şiirlerinin nasıl şerh edileceğini, Ergin'den Şehriyar'ın haydar Baba'ya Selam şiirini ve onun gramer yapısını öğrenmiştir. Tarih bölümünde de Zeki Velidi Togan ve İbrahim Kafesoğlu'nun derslerini takip ederek 1967 yılında mezun olur. Mezuniyet tezini Muharrem Ergin'in danışmanlığında hazırlar, bu çalışma "Ali Şîr Nevâ'i Mahbûbü'l-Kulûb: Kelimeler İndeksi L-Z" başlığını taşımaktadır. Akademik çalışma hayatı, üniversite öğrencisiyken aynı üniversitenin Türk İktisat Tarihi Enstitüsü'nde Ömer Lütfi Barkan'ın yanında uzman olarak çalışması ile başlamış olur.

Birlikte ders gördüğü arkadaşlarının çoğu günümüzde Türkiye'nin önde gelen akademisyenleri olmuşlardır. Dursun Yıldırım, Bilge Yolalan, Zeynep Kerem, Nuri Yüce, Metin Karaörs, Tahir Uzgör, Rıza Filizok bu değerli akademisyenlerden bazılarıdır (Ersoy, 2008: 23). Dursun Yıldırım ile hem mesai arkadaşı olmuşlar hem de Türk Kültürünün Araştırma Enstitüsü idaresinde birlikte yer almışlardır. Bu dostluk 1971 yılında, kadim Türk kültürü üzerine bir sohbetleri esnasında aralarında birlerine hitap ettikleri ve günümüzde de devam eden unvanları için vesile olmuştur. Türkoloji'nin *Sarı Kam*'ı Dursun Yıldırım, *Kara Kam*'ı da Ahmet Bican Ercilasun'dur. *Kara Kam* daha sonraları Ercilasun'un mısralarında dile gelerek İstemi Kağan döneminin diliyle söylenen bir destanı anlatacaktır (Ercilasun, 2022: 10).

Ahmet Bican Ercilasun, 1968 yılında üniversiteden sınıf arkadaşı Bilge Yolalan ile evlenir. Nikâh şahitleri Saim Yolalan ve Nihâl Atsız'dır. Üniversite mezuniyetinden sonra Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde asistan olur. Burada doktora çalışmalarına Selahattin Olcay'ın danışmanlığında başlar ve 1971 yılında doktora eğitimini "Kars İli Ağızları" başlıklı tezi ile tamamlar. Bu doktora teziyle Ercilasun, Azerbaycan ağızlarını da tanıdığı olur. Tezde, daha 1969 yılında Azerbaycan'dan getirttiği ağız çalışmalarından istifade ederek Kars ağızlarıyla bu çalışmalar arasında mukayeseler yapılmıştır.

Erzurum'dayken 1969 yılında oğlu Sefer Satuk Buğra aileye katılır. 1972 yılında askerliğini Tuzla ve Ankara'da yaparken aynı yıl ikinci oğlu Konuralp dünyaya gelir. 1971 yılında Hacettepe Üniversitesi Sosyal ve İdarî Bilimler Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğretim görevlisi olur ve Ankara'da yaşamaya başlarlar.

1976 Haziran'nda ailesiyle birlikte, hocaları Şükrü Elçin'in aracılığı ile ABD'ye University of Washington'a giderler. Burada Cirtautas'ın, Alpamış destanının Özbek varyantını işlediği doktora derslerini takip ederler. Ayrıca İngilizce ve Rusça derslerine katılır; üniversite kütüphanesinde Radloff'un, Thomsen'in, Malov'un Köktürk metinleriyle ilgili ilk yayınları; Molla Penah Vakıf'ın, Vahabzade'nin şiirleri, Aybek'in, Muhtar Awezov'un romanları gibi eserleri inceleme ve fotokopi ettirme fırsatı bulur. Seattle'da Altayist Nicholas Poppe ile tanışır. Amerika'da kaldığı on dört aylık sürede orada yaşayan Türklerle bir araya gelir, hatta aylık "Sesimiz" adlı bir dergi çıkarırlar. Bu süre içerisinde doçentlik tezi ile ilgili fişlemelere başlar.

1979 yılında "Kutadgu Bilig'de Fiil" başlıklı teziyle doçent unvanını kazanan Ercilasun için 1983 yılından itibaren Gazi Üniversitesi yılları başlar. 1986 yılında aynı üniversitenin Fen-Edebiyat Fakültesi'nde profesörlüğe atanır. Daha sonra Gazi Üniversitesi Basın-Yayın Yüksek Okulu'nda müdürlük yapar (1986-1991). Bu görevi 1991 yılında Kültür Bakanı Namık Kemal Zeybek'in isteği üzerine hazırlanacak olan *Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü*'nü hazırlayan heyetin başkanı olmasına kadar sürer. Bunun dışında Yüksek Öğretim Kurulu'nda Türk Dünyası Müşavirliği görevinde bulunur (1993). Gazi Üniversitesi'nde çalışmaya başladıktan sonra, 1983'de Gazi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü, 1986'da Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, 1992'de de aynı fakülte'deki Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü'nün kuruculuğunu üstlenir.

Bölüm başkanlıkları dışında önemli kurumlarda da idareciliği devam eder. 1993 yılında vekâleten atandığı Türk Dil Kurumu Başkanlığı'na 1994'te asaleten atanır; 2000 yılında kendi isteği ile bu görevinden ayrılır. 1961 yılında kurulan köklü kurumlardan olan Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü'nde de önemli faaliyetlere imza atar ve 28 Mayıs 2021 tarihinden itibaren enstitünün başkanı olur.

Öğretim üyeliği sadece Türkiye sınırlarında kalmaz, 2001 yılında Ercilasun, Türkiye-Kırgızistan Manas Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak çalışır, burada Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü başkanlığı ve Edebiyat Fakültesi dekan vekilliğini de yürütür. 2004-2005 ders yılında Kıbrıs'taki Girne Amerikan Üniversitesi'nde bir yıl süreyle çalışır. 2008 yılında Ziyat Akkoyunlu ile yirmi yıl önce başladıkları *Dîvânu Lugâti't-Türk* tercümesine yeniden dönerek çalışmalarını 2011 yılında tamamlarlar. 2010 yılında Gazi Üniversitesi'nden emekli olan Ahmet Bican Ercilasun, 2000'li yılların başından itibaren üniversitedeki bilimsel faaliyetlerine *Perşembe Seminerleri* ile devam eder ve bu seminerlerin Türkoloji alanına en önemli katkısı olan Dil Araştırmaları Dergisi kurulur.

Ercilasun, Türkoloji hayatını öğrencilik dönemi 1963-67, Erzurum'daki asistanlık dönemi 1967-71, Ankara'da Hacettepe Üniversitesi'ndeki dönem 1971-83, 1983'ten 2010 yılı emeklilik dönemine kadar Gazi Üniversitesi dönemi ve 2010'dan sonra emeklilik dönemi şeklinde tasnif eder (Tamir 2023: 43).

Emekliliğinden beş yıl sonra 2015'in Kasım ayında Çin'in Pekin şehrindeki Azınlıklar Üniversitesi/Minzu Üniversitesi'ne giderek Kâşgarlı Mahmud ve Divânu Lugâti't-Türk, Kutadgu Bilig, Orhun Abideleri vb. konularda toplamda beş ders verir.

Seminerleri dışında Türk dilinin tarihinde ebedî yer edecek olan yazılı kaynaklar da Ercilasun'un kaleminden çıkarak tüm Türkoloji Dünyası'nı aydınlatır. Bu alanla ilgili, Türkiye ve yurt dışında hazırlanan önemli akademik toplantılara da katılan Ercilasun, değerli bildirimleri ile Türkologlara hitap eder.

Meydana getirdiği kıymetli eserleri Türkiye sınırlarını aşar ve Türklük rotasında ilerler. İlk durak Orta Asya'dır.

Ahmet Bican Ercilasun'un Orta Asya Türklüğüyle tanışması; doktora tezi çalışmaları sırasında Kars'ta yaşayan Azerbaycan Türkleri ve mektup yazarak ağız çalışmalarını istediği Azerbaycan El Yazmaları Enstitüsü ile başlar. 1974 yılında eşi Bilge Hanım, Dursun Yıldırım ve Cihat Özönder ile birlikte Niğde ve Manisa'daki Kazaklar ile ilgili saha araştırması yapar. 1976 yılında ise Alparslan Türkeş'in isteği üzerine Türk Dünyası'nın kullandığı yazı sistemlerini "Bugünkü Türk Alfabeleri" adlı kitabında tanıtır. Daha sonra bu çalışmaları Türkiye dışında da devam eder. 1980 yılında İran'da Ali Tebrizi, Cevat Heyet, Hamit Nutki ve Şehriyar'la görüşür. 1986 yılında Taşkent'e gider. 1988 yılında ise Bakü'de El Yazmaları Enstitüsü'nde konusu "Dede Korkut" olan Türk-Sovyet Kollokyumu'nun birincisine katılır. 1990'lı yıllarda Bahtiyar Vahapzade, Anar, Tovfig Hacıyev, Abbas Zamanov; Kazakistan'da Aydarov, Abdülali Kaydarov ile görüşür. 1990 yılına gelindiğinde TRT için hazırladıkları "Altaylar" belgeseli ile Türklerin Anayurdunu tanıtır. Türk Dünyasına hizmetleri bunlarla sınırlı değildir.

Başarılarla dolu bilimsel hayatını edebiyatla da süsler. Türk şiiri ve romanına kendi kaleminden çıkan eserleri kazandırır. Üniversitede verdiği derslerinde derin bilgisi, etkileyici hitabeti ve alanına hâkimiyeti ile öğrencilerine hitap eder. Eleştiriye açık yönü ve hoşgörüsü ile öğrencilerine örnek olur.

Yetiştirdiği değerli öğrencileri ile birlikte Ercilasun ekolü oluşmuştur. Bu ekol bilimsellik yanında bir aile çatısı gibidir. Bilim adamlığı, hocalığı ve idareciliği ile yoğun bir hayatı olmasına rağmen sosyal aktivitelere de zaman ayırır.

Bu başarılı yıllar mutlu bir aile hayatının desteğiyledir. 2002 yılında oğlu Konuralp Ercilasun, Güljanat Kurmangaliyeva Ercilasun ile evlenir ve aileye 2009 yılında yeni üye olarak torunu Altay Ercilasun katılır.

Türklük ve tüm Türk dünyasına adanmış, bilimsellikle yoğrulmuş başarılı yıllar Ercilasun'un adını tarihe altın harflerle yazdırmıştır.

Eserleri

Türk dili, Türk kültürü, Türk tarihine ait pek çok değerli çalışmaya imza atan Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun'un kitapları yayın sırasına göre şunlardır:

Arpaçay Köylerinden Derlemeler (*Selahattin Olcay ve Ensar Aslan ile birlikte* Ankara, 1976)

Bugünkü Türk Alfabeleri 1-2 (Ankara, 1977)

Kars İli Ağızları -Ses Bilgisi- (1. Baskı: Ankara 1983; 2. Baskı: Ankara 2020)

Kutadgu Bilig Grameri -Fiil- (1. Baskı: Ankara 1984; 2. Baskı: Ankara, 2014)

Dilde Birlik (1. Baskı: İstanbul 1984; 2. Baskı: Ankara 1993; 3. Baskı: Ankara 2013)

“Başlangıçtan XIII. Yüzyıla Kadar Türk Nazım ve Nesri”, *Büyük Türk Klasikleri 1* (Ankara 1985)

Uygur Halk Masalları (*Şekur Turan ile birlikte* Ankara 1989)

Örneklerle Bugünkü Türk Alfabeleri (2. Baskı: Ankara 1989; 3. Baskı: Ankara 1990; 4. Baskı: Ankara 1993; 5. Baskı: Ankara 1996)

Moğolistan ve Çin Günlüğü (1. Baskı: Ankara 1991; 2. Baskı: İstanbul 2021)

Türk Dünyası Üzerine İncelemeler (1. Baskı: Ankara 1993; 2. Baskı: Ankara 1998; 3. Baskı: Ankara 2011)

Türk Dili 1-4 (*Prof. Dr. Leylâ Karahan ile birlikte*) (1-2 Ankara 1994, 3-4 Ankara 1996)

Gülнар (1. Baskı: İstanbul 1998; 2. Baskı: Ankara, 2015)

Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi (1. Baskı: Ankara 2004, 21.Baskı: Ankara 2020)

2BA Beden Beyin Akımı (1. Baskı: Ankara 2006, 2. Baskı: Ankara 2016)

Makaleler Dil-Destan-Tarih-Edebiyat (Ankara 2007)

Kâşgarlı Mahmud Dîvânü Lugâti't-Türk - Giriş-Metin-Çeviri-Notlar-Dizin (*Ziyat Akkoyunlu ile birlikte*) (1. Baskı: Ankara 2014, 2. Baskı: 2015)

Türk'ün Kayıp Kitabı Ulu Han Ata (1. Baskı: Ankara 2015, 2. Baskı: 2017)

Türk Kağanlığı ve Türk Bengü Taşları (İstanbul 2016)

Atsız Türkçülüğün Mistik Önderi (Ankara 2018)

Nehir Destan Oğuzname (Oguz Bitig) (İstanbul 2019)

Dîvânü Lugâti't-Türk'teki Şiirler ve Atasözleri (İstanbul 2020)

Türk Dili Temel Kitabı Herkes İçin Türk Dili (Ankara 2020)

Türkçülük Yazıları (İstanbul 2020)

Türklük Bilimi Yazıları (İstanbul 2020)

Makaleler 2 Dil-Destan-Tarih (Ankara 2021)

Bengü İl Tuta Olurtaçı Sen Köl Tigin-Bilge Kağan-Tunyukuk Anıtları (İstanbul 2021)

Kara Kam Türk Bitig (Türk Destanı) (İstanbul 2022)

Kaynaklarda Türk ve Türkçe (İstanbul 2022)

Türk Dilinde Çekirdek Ekler (Ankara 2022)

Kaynama - MİSAK Yazıları (Baskıda)

Köklere Doğru Türk Dilinin Dokuz Bin Yıllık Macerası (Baskıda)

Ayhan'ın Çocukluğu (Baskıya hazırlanıyor)

Kutadgu Bilig, nazım olarak aktarma üzerinde çalışması devam etmektedir.

Ortak bir komisyonda yer alarak hazırlanmasında katkıda bulunduğu ve editörlüğünü yaptığı eserler şunlardır:

Yaşayan Türkçemiz 1-2-3 (ortak) (İstanbul 1980); Yükseköğretim Öğrencileri İçin Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri (ortak) (Ankara, 1990); Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü (ortak) 1. Cilt Kılavuz Kitap (Ankara, 1991), 2. Cilt Dizin (Ankara, 1992); Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Cep Sözlüğü 1 (Ankara, 1991); İmlâ Kılavuzu (ortak) (Ankara, 1996, 2000); Yabancı Kelimelere Karşılıklar (ortak) (Ankara, 2002); Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Grameri I -Fiil- Basit Çekim (Editör ve yazar) (Ankara, 2006); Türk Lehçeleri Grameri (Editör) (Ankara, 2007); Bahaeddin Yediyıldız Armağanı (Editör) (Ankara, 2017); Mitolojinin Elçisi Kamal Abdulla Armağanı (Editör) (İstanbul 2020).

Yukarıda geçen çalışmaların ilk adımları 1976 yılında Amerika Birleşik Devletleri'ndeyken yazmaya başladığı ve "Bir bilim adamının, bir akademisyenin zihni macerası" olarak tanımladığı (Tamir, 2023: 47) *Meseleler Defteri*'ne yazdığı konularla atılmıştır. Bu meselelerin bazılarını işlediği, çözüme ulaştırdığı makale ve kitapları bulunmaktadır.

Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN'un çok sayıda makalesi, *Dilde Birlik; Türk Dünyası Üzerine İncelemeler; Makaleler Dil-Destan-Tarih-Edebiyat; Makaleler 2 Dil-Destan-Tarih* adlı eserlerde bir araya getirilmiştir. Ercilasun'un Yeniçağ Gazetesi'nde her hafta pazar günleri yayımlanan yazılarından bazıları *Türklük Bilimi Yazıları* (2020) ve *Türkçülük Yazıları* (2020) adlı kitaplarında toplanmıştır. Millî Düşünce Merkezi bünyesindeki MİSAK - Millî Strateji Araştırma Kurulu genel ağındaki yazıları da baskıdaki *Kaynama - MİSAK Yazıları* adlı eserde yer almaktadır.

Gülнар, 2BA Beden Beyin Akımı, Türk'ün Kayıp Kitabı Ulu Han Ata, Ayhan'ın Çocukluğu (hatıra-roman) adlı eserler roman türündedir. Kara Kam Türk Bitig (Türk Destanı) da destan türünde hazırlanmış manzum bir eserdir. Bu edebî eserlerinin dışında, bazıları çeşitli dergilerde yayımlanmış, bazıları da Ercilasun'un öğrencilerine okuduğu, e-posta olarak gönderdiği "*Kara Kam, Haray Haray Türk'üm, Kayda Men?, Kara Ozan, Dolan Ruhum!, Gut Destanı, Paris – Rouen Güzellemesi (Sefer-i Âlimân Der-Pari vü Ruan)*" vd. şiirleri bulunmaktadır.

Gülнар romanı üzerine 2014 yılında Erciyes Üniversitesi'nde Prof. Dr. Önder Çağırın'ın danışmanlığında, Feride Yılmaz tarafından "Ahmet Bican Ercilasun'un "Gülнар" Adlı Romanında Kelime Gruplarının Tespiti ve Türkçe Öğretimi Bakımından Değerlendirilmesi" başlıklı yüksek lisans tezi hazırlanmıştır.

Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN Türkoloji alanında çalışmaya ve üretmeye devam etmektedir. Bu alanda ilerleyecek olan gençlere tavsiyeleri şunlardır:

"Türkoloji alanında çıkan akademik yayınları takip etmek, mutlaka okumak, notlar alarak okumak, yazılı olarak not almıyorsanız bile zihninizin bir tarafına not alarak okumak. Diyelim ki elinize yeni bir akademik yayını aldınız, bir kitap... Bir tarafa atarsanız unutursunuz. Bir tarafa atmadan önce hemen onu baştan sona oku-

manız gerekmiyor ama ön sözünü okuyacaksınız, içindekileri okuyacaksınız, içindekilerden belki o anda ilginizi çeken bölümleri okuyacaksınız yani ileride o konuda bir çalışma yaparsanız bu kitabın içinde neler var aklınızda kalacak yani şu kitap vardı onu okudum. Mutlaka yayınları takip edeceksiniz, onları okuyacaksınız. Alışılmış klasik yöntemleri elbette çok iyi bileceksiniz ama onlarla kendinizi sınırlamayacaksınız, yeni yöntemleri izleyeceksiniz. Lehçelerden en az birini, tarihî lehçelerin tamamını çok iyi bileceksiniz özellikleri ile, metin okuma yani eski harfli metin okumadan bu iş olmaz ister Çağatay alanı olsun ister Osmanlı alanı olsun. Yaşayan lehçelerden en az birini bir Türkolog bilmeli, en az birini bilmeli. Demek ki tarihî lehçelerin tamamını, yaşayan bahçelerden en az birini bilmeli. En az bir yabancı dil, şu anda tercihan İngilizce, ikinci, üçüncü onun yanında iyi olur. İkinci, üçüncü tabii Almanca ve Rusça olabilir ama şart değil yani bir tanesi yetebilir. Şimdi makine tercümesi de ilerledi, makine tercümesi ile artık işler halledilebilir. Bir de yeni dil bilimi çalışmaları, metotları takip edilmeli. Bir insan kendisini bir akademisyen hissetmeli yani uçarılığı bırakacak bir akademisyen.” (Tamir, 2023: 63-64).

Ercilasun’un danışmanlığını yaptığı yüksek lisans ve doktora tezleri Türk Dilinin çeşitli konularına göre aşağıda tasnif edilmiştir. Karşılaştırmalı olarak yapılan tezler, birden fazla kategoriye girmektedir. Tezler hazırlandığı yıllara göre kronolojik olarak ve aynı yıla ait tezler de yazar adına göre alfabetik olarak sıralanmıştır:

1. Tarihî Türk Lehçeleri ile ilgili yaptırdığı tezler:

- Ahmet Sevgi, “Lâtîfî’nin Kayıp İki Risâlesi: Enîsü’l-Fusahâ ve Evsâf-ı İbrâhim Paşa” (1984) *Yüksek Lisans*
- Mustafa Uğurlu, “Munyetü’l-Guzât: Metin-İndeks” (1984) *Yüksek Lisans*
- Güzin Çöktü, “Ali Şîr Nevâî Mahbûbü’l-Kulûb” (1985) *Yüksek Lisans*
- Leylâ Karahan, “Erzurumlu Mustafa Darîr Kıssa-i Yûsuf (Yûsuf u Züleyhâ)” (1985) *Doktora*
- Mehmet Ali Uyar, “Karahanlı Türkçesi Fiilleri ile Türkiye Türkçesi Fiilleri Arasında Fonetik Ve Semantik Bakımlardan Bir Karşılaştırma” (1985/6) *Yüksek Lisans*
- Yakup Karasoy, “Ahmed-i Dâ’î Sirâcü’l Kulûb” (1985) *Yüksek Lisans*
- Nadide Gürbüz, “Mustafa İbni Muhammed Ankaravî Yâsin Sûresi Tefsîri” (1986) *Yüksek Lisans*
- Sadettin Özçelik, “Ali Şîr Nevâyî Mecâlisü’n-Nefâyis” (1986) *Yüksek Lisans*
- Adnan Derin, “Tuhfe-i Mübarizi (Metin - Gramer Notları - Sözlük)” (1987) *Yüksek Lisans*
- Ali Özcan, “Tebâreke Tefsîri (Metin - Gramer Notları - Sözlük)” (1987) *Yüksek Lisans*
- Vahit Türk, “Hatiboğlu’nun Bahrü’l-Hakayık’ı -Transkripsiyon-” (1987) *Yüksek Lisans*
- İsmail Doğan, “Divan-ı Türkî-i Zafer (Transkripsiyon ve Dil İncelemesi)” (1988) *Yüksek Lisans*

- İsmet Cemiloğlu, “On Dördüncü Yüzyıla Ait Bir Kısas-ı Enbiyâ Nüshası Üzerinde Sentaks İncelenmesi” (1988) *Doktora*
- Mehmet Kara, “Yâsin Sûresi Tefsîri (İnceleme-Metin-Sözlük-Tıpkıbasım)” (1988) *Yüksek Lisans*
- Nergis Biray, “Cemilî Divânı (Metin- Gramer Notları- Sözlük)” (1988) *Yüksek Lisans*
- Ahmet Doğu, “ ‘Amme Tefsîri (İnceleme - Metin - Sözlük - Tıpkıbasım)” (1989) *Yüksek Lisans*
- Yakup Karasoy, “Şiban Han Divânı (İnceleme-Metin-İndeks)” (1989) *Doktora*
- Mehmet Kiremit, “Mir’âtü'l-Memâlik (Seydi Ali Reis) (İnceleme-Metin-İndeks)” (1990) *Doktora*
- Aydın Budak, “Lami’i Çelebi’nin Letayifname’si, Karşılaştırmalı Metin ve Dil İncelemesi” (1991) *Doktora*
- Güzin Tural, “Ali Şîr Nevâyî, Seb’â-i Seyyâre Metin-Dizin” (1993) *Doktora*
- İhsan Sabri Çebi, “On Sekizinci Yüzyıl Osmanlı Türkçesine Ait İki Eser Üzerinde Sentaks İncelemesi” (1994) *Doktora*
- Muhammed Ezzat Said Ghazy, “Harezm ve Kıpçak Türkçesinde Birleşik Fiiller” (2001) *Doktora*
- Kürşat Efe, “Tarihî Türk Lehçelerinde Hayvan İsimleri” (2004) *Yüksek Lisans*
- Hale Nur Akgül, “Türkçede Cansız Tabiatla İlgili Kelimeler” (2008) *Yüksek Lisans*
- Hatice Parlak, “Kutadgu Bilig’in Metindilbilimsel Yapısı” (2009) *Doktora*
- Fatih Kaya, “18. Yüzyıla Ait Bir Siyer-i Nebî Üzerinde Sentaks İncelemesi” (2010) *Doktora*
- Hayriye Gül, “Eski Uygur Türkçesinde Ağızlar” (2011) *Yüksek Lisans*
- Hasan Sevan Kapdan, “‘Ermeni Harfli Kıpçakça Zebur=Psalter’ Adlı Eser ile Memlûk Kıpçakçasıyla Yazılmış ‘İrşâdü'l-Mülûk Ve’s-Selâfîn’ Adlı Eserin Şekil Bilgisi Bakımından Karşılaştırılması” (2014) *Doktora*.

2. Çağdaş Türk Lehçeleri ile ilgili yaptırdığı tezler:

- Ferhat Tamir, “Kazak Şivesi Barköl Ağzı” (1985) *Yüksek Lisans*
- Himmet Biray, “Türkmen Şivesinin Sentaks Bakımından Türkiye Türkçesiyle Karşılaştırılması” (1985) *Yüksek Lisans*
- Hüseyin Özbay, “Özbek Şivesi Kunduz Ağzı” (1985) *Yüksek Lisans*
- K. Mehmet Gece, “Azeri Şivesi Güney Azerbaycan Ağızlarından Serap Ağzı” (1985) *Yüksek Lisans*
- Nevzat Kale, “Kazak Türkçesi Afgan Kazaklarının Ağzı” (1985) *Yüksek Lisans*
- Çetin Pekacar, “Türkiye Kumukları Ağzı (Ses ve Şekil Bilgisi)” (1986) *Yüksek Lisans*
- İsmet Cemiloğlu, “Azeri Türkçesi’nin Sentaks Bakımından Türkiye Türkçesi ile Karşılaştırılması” (1986) *Yüksek Lisans*
- Hülya Kasapoğlu, “Modern Uygur Türkçesi’nde Fiil” (1988) *Yüksek Lisans*
- Ayşe İlker, “Batı Grubu Türk Yazı Dillerinde Fiil” (1992) *Doktora*
- Fatma Özkan, “Abdullah Tukay’ın Şiirleri (Metin-Aktarma-İnceleme)” (1992) *Doktora*

- Ferhat Tamir, “Mağcan Cumabayef Öleñderi (Metin-Aktarma-İnceleme)” (1992) *Doktora*
- Himmet Biray, “Batı Grubu Türk Yazı Dillerinde İsim” (1992) *Doktora*
- Hüseyin Özbay, “Abdülhamid Süleymanoğlu Çolpan’ın Şiirleri (Metin-Aktarma-İnceleme)” (1992) *Doktora*
- M. Fatih Kirişçiöğlü, “Yakut Türkçesi’nde Fiil” (1992) *Doktora*
- Rıdvan Öztürk, “Uygur ve Özbek Türkçelerinde Fiil” (1992) *Doktora*
- Zühal Yüksel, “Kırım, Kazan ve Başkurt Türkçelerinde Fiil” (1992) *Doktora*
- Ceyhun Vedat Uygur, “Kırgız-Kazak-Karakalpak Türkçelerinde İsim” (1994) *Doktora*
- Ertuğrul Yaman, “Türkiye Türkçesi ve Özbek Türkçesi’nin Söz Dizimi Bakımından Karşılaştırılması” (1994) *Doktora*
- Çetin Pekacar, “Pamir (Afganistan) Kırgız Türkleri Ağzı” (1995) *Doktora*
- Hülya Kasapoğlu Çengel, “Abdurrahim Ötkür’ün Şiirleri (İnceleme-Metin-Aktarma)” (1995) *Doktora*
- Mehmet Kara, “Ata Atacanov’un Şiirleri 1.Cilt (Giriş-Metin-Aktarma) 2. Cilt (İnceleme-Gramer Dizini)” (1995) *Doktora*
- Nergis Biray, “Afganistan Kazakları Ağzı” (1995) *Doktora*
- Figen Güner (Dilek), “Altay Türkçesi’nde Fiil” (1996) *Yüksek Lisans*
- Kenan Acar, “Kırımlı Dilci Bekir Sıtkı Çobanzâde” (1996) *Doktora*
- İbrahim Atabey, “Türkiye Türkçesi ve Kırgız Türkçesinin Kelime Grupları Bakımından Karşılaştırılması” (1998) *Doktora*
- Habibe Yazıcı, “Yeni Uygur Türkçesinde Arapça ve Farsça Unsurlar” (1999) *Yüksek Lisans*
- Kamile Güner Özel, “Abay Kunanbayev’in Şiirleri (İnceleme-Metin-Aktarma)” (1999) *Doktora*
- Feyzi Ersoy, “Ulup Halepisem Metni Esasında Çuvaşçada İsim” (2000) *Yüksek Lisans*
- Mustafa Durmuş, “Ak Möör Destanı Transkripsiyon, Aktarma, Gramatikal Dizin” (2002) *Yüksek Lisans*
- Feyzi Ersoy, “Türk-Moğol dil ilişkisi ve Çuvaşça” (2008) *Doktora*
- Nurlan Şerimbekov, “Kıpçak Türkçesi ile Kırgız Türkçesi arasında bir karşılaştırma denemesi” (2009) *Yüksek Lisans*
- Ali Ilgın, “Tofa (Karagas) Türkçesi: Şekil bilgisi” (2011) *Doktora*
- Fatma Eriş Hamza, “Türkistan Vilayetinin Gazeti ve Özbek yazı dilinin doğuşu” (2015), *Doktora*.

3. Türkiye Türkçesi ile ilgili yaptırdığı tezler:

- Himmet Biray, “Türkmen Şivesinin Sentaks Bakımından Türkiye Türkçesiyle Karşılaştırılması” (1985) *Yüksek Lisans*
- Mehmet Ali Uyar, “Karahanlı Türkçesi Fiilleri ile Türkiye Türkçesi Fiilleri Arasında Fonetik Ve Semantik Bakımlardan Bir Karşılaştırma” (1985/6) *Yüksek Lisans*
- İsmet Cemiloğlu, “Azeri Türkçesi’nin Sentaks Bakımından Türkiye Türkçesi ile Karşılaştırılması” (1986) *Yüksek Lisans*

Ertuğrul Yaman, "Türkiye Türkçesi Ve Özbek Türkçesi'nin Söz Dizimi Bakımından Karşılaştırılması" (1994) *Doktora*

İbrahim Atabey, "Türkiye Türkçesi ve Kırgız Türkçesinin Kelime Grupları Bakımından Karşılaştırılması" (1998) *Doktora*

Gülcan Çolak Bostancı, "Türkçedeki Temel Kelimelerin Cinsiyetlere Göre Çağrışım Setleri" (2008) *Doktora*.

4. Ağzlarla ilgili yaptırdığı tezler:

Ayşe İlker, "Türkmen Şivesi: Ersarı Uruğu Ulu Depe ağzı" (1985) *Yüksek Lisans*

Fatma Özkan, "Osmaniye Tatar Ağzı" (1985) *Yüksek Lisans*

Zühal Yüksel, "Polatlı Kerç ve Çongar Tatar Ağzları" (1985) *Yüksek Lisans*

İhsan Sabri Çebi, "Güney-Doğu Bulgaristan Türk Ağzları" (1986) *Yüksek Lisans*

İlyas Yağcı, "Çankırı Devrez Vadisi Ağzı Ses ve Şekil Bilgisi" (1986) *Yüksek Lisans*

İrfan Keleş, "Şabanözü Yöresi Ağzı" (1986) *Yüksek Lisans*

Mehmet Kiremit, "Yapraklı İlçesi (Çankırı) Ağzı" (1986) *Yüksek Lisans*

Burhan Paçacıoğlu, "Sivas İlbeyli Ağzı (İnceleme-Metinler-Sözlük)" (1987) *Yüksek Lisans*

Kâmile Güner Ünal, "Develi Ağzı" (1987) *Yüksek Lisans*

Kenan Acar, "İzmit'in Taşköprü, Ova ve Balören Ağzları" (1988) *Yüksek Lisans*

Mehmet Emin Eren, "Zonguldak İli Ağzları (Ses ve Şekil Bilgisi)" (1991) *Doktora*

Mehmet Solmaz, "Üniversite Öğrencilerinde Ağız Özelliklerine Dayanan Türkçe Hataları" (1997) *Yüksek Lisans*

Necla Yalçın, "İstanbul Türkçesi Konuşma Dili (1930-1950)" (1999) *Yüksek Lisans*

Fatih Kaya, "Balâ İlçesi Ağzı" (2004) *Yüksek Lisans*

İlknur Bayrak İşcanoğlu, "Eldivan İlçesi (Çankırı) Ağzı" (2007) *Yüksek Lisans*

Jahangir Karini, "Erdebil İli Ağzları" (2009) *Doktora*

İsmail Sökmen, "Bismil Türkmen Ağzı" (2011) *Yüksek Lisans*

Kürşat Efe, "Türkiye Türkçesi Ağzlarında Bitki ve Hayvan İsimleri" (2012) *Doktora*.

5. Diğer konularda yaptırdığı tezler:

M. Ertuğrul Topbaş, "1875-1905 Yılları Arasındaki Sözlükler Üzerinde Bir İnceleme" (1987) *Yüksek Lisans*

İdris Karakuş, "Türk Dili ve Edebiyatı Öğretiminde Müfredat Programları ve Ders Kitapları Ana Dili Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme" (1996) *Doktora*

Jahangir Karini, "İslâm Öncesi Türk Fars Dilleri Kelime İlişkisi" (2004) *Yüksek Lisans*

Nuray Tamir, "Prof. Dr. Mecdut Mansuroğlu ve Türk Dili Hakkındaki Fikirleri" (2010) *Yüksek Lisans*.

Ahmet B. Ercilasun Hocamızın yetiştirdiği öğrencileri ona olan vefalarını göstermek için armağan kitap ve dergi özel sayıları hazırlamışlardır. *Prof. Dr. Ahmet*

Bican ERCİLASUN'a ARMAĞAN (Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Türkiyat Araştırmaları Dergisi'nin 13. Sayısı, Konya 2003); *Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN ARMAĞANI* (Akçağ, Ankara 2008); *Bengü Belâk AHMET BİCAN ERCİLASUN ARMAĞANI* (Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, Ankara 2013); *DOĞUMUNUN 80. YILINDA PROF. DR. AHMET BİCAN ERCİLASUN ARMAĞANI* (TDK Yayınları, Ankara 2023).

Armağanların dışında Ercilasun'un hayatını anlatan videolar vardır:

1. Kendisinin "Geleceğe Dönük Bir Aile Tarihi Projesi" olarak tanımladığı ve 08 Şubat 2013 tarihinde Ankara'daki bir stüdyoda çekilen "Bugün Yetmiş Yaşımdayım" adlı video.

2. Prof.Dr. Fatma Ahsen TURAN ve ekibi tarafından hazırlanan "Türk Kültürüne Hizmet Edenler Belgeseli-I Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun" adlı belgesel (*Belgesel ilk gösterim: 13 Ekim 2017 Ankara, Belgesel ikinci gösterim: 29 Kasım 2022 Ankara*).

Sonuç

Türk kültüründe kamlık makamının kutsallığı ve ona atfedilen değer, Türkoloji çalışanları tarafından iyi bilinmektedir. Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN, Türk Dünyası'na kazandırdığı kıymetli eserleri ile "Türkoloji'nin Kara Kam'ı" unvanını hakkıyla taşımakta ve *Kara Kam Türk Bitig (Türk Destanı)* (İstanbul 2022) adlı eseri ile bu adı yaşatmaktadır.

Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN, yazdığı eserler ve yetiştirdiği öğrenciler ile birlikte Türkiye Türkolojisi'nde "Ercilasun Ekolü"nü oluşturmuştur. Bu ekolün günümüzde de devam eden süreli yayını Dil Araştırmaları Dergisi'dir. Ercilasun, *Tarihî Türk Lehçeleri, Çağdaş Türk Lehçeleri, Türkiye Türkçesi, Ağızlar, Türkçenin Eğitimi, Sözlükçülük, Dil İlişkileri, Dil Bilimi* gibi pek çok konuda tezler hazırlatmıştır. Özellikle Çağdaş Türk Lehçeleri üzerine yaptırdığı tezler Türkiye'deki öncü çalışmalar olmuştur. Ercilasun, Türkoloji'de çalışılması gereken konularla ilgili gençlere yol göstermeye devam etmektedir.

KAYNAKLAR

1. Arıkoğlu, E. (2008). “Kitaplar, tezler, yazılar”. *Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun armağanı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
2. *Bengü Belâk Ahmet Bican Ercilasun armağanı* (2013) Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü.
3. *Doğumunun 80. Yılında Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun armağanı* (2023). Ankara: TDK Yayınları.
4. Ercilasun, A.B. (2013). “Bugün yetmiş yaşındayım (geleceğe dönük bir aile tarihi projesi)”. *Bengü Belâk Ahmet Bican Ercilasun armağanı*. Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.
5. Ercilasun, A.B. (2022). *Kara Kam Türk bitig (Türk destanı)*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
6. Ersoy, F. (2008). “Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun ile söyleşi”. *Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun armağanı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
7. Gülensoy, T. (2012). “Ahmet Bican Ercilasun (1943)”. *Türkiye Türkologları ve Türk diline emek verenler*. Ankara: Akçağ Yayınları, s. 618-624.
8. *Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun armağanı* (2008) Ankara: Akçağ Yayınları.
9. *Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun'a armağan* (2003). Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Türkiyat Araştırmaları Dergisi. 13, Bahar.
10. Tamir, N. (2014). “Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun ve Prof. Dr. Ziyat Akkoyunlu'nun hazırladıkları Divânu Lugâti't-Türk adlı eser üzerine”. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*. 3(3).
11. Tamir, N. (2017). “Türk Kültürüne Hizmet Edenler Belgeseli-I Prof. Dr. Ahmet B. ERCİLASUN”. *Senaryo metni*, Ankara.
12. Tamir, N. (2023). “Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun ile söyleşi”. *Doğumunun 80. Yılında Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun armağanı*. Ankara: TDK Yayınları.
13. “Ahmet Bican Ercilasun: Bugün yetmiş yaşındayım” (8 Şubat 2013); <https://www.youtube.com/watch?v=biE5HbYdh1s> Erişim Tarihi: 07.04.2023.
14. “Ahmet Bican Ercilasun'un danışmanı olduğu tezler”: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> Erişim Tarihi: 07.04.2023.
15. “Ahmet Bican Ercilasun yayınları” TDK Kataloğu <http://katalog.tdk.gov.tr> Erişim Tarihi: 07.04.2023.
16. “Türk Kültürüne Hizmet Edenler Belgeseli-I Prof. Dr. Ahmet B. ERCİLASUN”, <https://www.youtube.com/watch?v=28KKAQeYf3E> Erişim Tarihi: 07.04.2023.

Нурай Тамир (Турция)

Кара кам түркологии: проф. д-р Ахмет Биджан Эрджиласун

Резюме

Проф.д-р Ахмет Биджан Эрджиласун, автор многочисленных ценных трудов по турецкому языку, турецкой истории, 80-летие которого мы отмечаем в этом году, стал основателем школы в тюркологии благодаря количеству написанных им книг (свыше тридцати), статей, отредактированных работ и воспитанию достойного поколения тюркологов. Эти успешные труды прославили его не только в Турции, но и во многих странах, включая тюркский мир. Эрджиласун, заявлявший, что написанные им труды нацелены, во-первых, на демонстрацию профессиональных качеств и, во-вторых, на служение тюркству, продолжает поддерживать и направлять тюркологов. Представители школы Эрджиласуна детально анализировали тюркский мир и своими исследованиями обогатили литературу исторических и современных тюркских диалектов. Эрджиласун внёс большой вклад в тюркологическую сферу не только своими трудами, но и открытыми, руководимыми им в данной области отделениями (более одного), а также административной деятельностью на должности главы Турецкого лингвистического общества. Наряду с этим с 28 мая 2021 года он возглавляет Институт исследований турецкой культуры, где долгие годы был членом правления.

В статье вкратце освещается жизнь проф.д-ра Ахмета Биджана Эрджиласуна, а также рассматривается сегодняшнее положение опубликованных и подготовленных им с апреля 2023 года статей. Отмечены работы о жизни Эрджиласуна с указанием выполненных под его руководством диссертаций, в том числе и докторских, обсуждены его рекомендации тюркологам.

Ключевые слова: *тюркология, Ахмет Биджан Эрджиласун, турецкий язык.*

Nuray Tamir (Türkiye)

Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun The Kara Kam of Turkology

Abstract

Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun has become a school in Turkish Turkology with more than thirty books and numerous articles he wrote, the works he edited and the valuable Turkologists he trained. These successful works made him known in Türkiye as well as in many other countries, including the Turkish World. Ercilasun, who stated that he created these valuable works with the aim of firstly performing his profession successfully and secondly serving Turkishness, continues to support and guide those working in the field of Turkology. Researchers belonging to the Ercilasun Ecole examined the Turkish World in all its aspects and enriched the historical and modern Turkish dialects literature with their research. Ercilasun has made great contributions to the field of Turkology not only with his studies, but also with more than one department he founded and managed in this field, and his administrative activities as the President of the Turkish Language Association (TDK). In addition, he has been the President of the Turkish Culture Research Institute since 28 May 2021, where he has already been on the board of directors for many years.

In this study, Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun's life will be briefly emphasized and the current status of the studies he has published and is preparing as of April 2023 will be mentioned. Along with his master thesis and doctoral thesis, the works prepared on Erci-

lasun's life will be shown and the recommendations he gave to researchers working the field of Turkology will be discussed.

Keywords: *Turkology, Ahmet Bican Ercilasun, Turkish Language.*